

Møte tysdag den 19. mai 2009 kl. 11

President: Sigvald Oppebøen Hansen

Dagsorden (nr. 38):

1. Innstilling fra kommunal- og forvaltningskomiteen om lov om endringer i kommuneloven og svalbardloven (om tillitskapende forvaltning mv. i kommuner og fylkeskommuner) (Innst. O. nr. 62 (2008–2009), jf. Ot.prp. nr. 17 (2008–2009))
2. Referat

Val av setjepresident

Presidenten: Presidenten vil foreslå at det blir valt ein setjepresident for Odelstingets møte i dag og resten av mai måned – og ser det som vedteke.

Presidenten vil foreslå Geir-Ketil Hansen. – Andre forslag ligg ikkje føre, og Geir-Ketil Hansen er samrøystes vald som setjepresident for Odelstingets møte ut mai måned.

Sak nr. 1 [11:01:02]

Innstilling fra kommunal- og forvaltningskomiteen om lov om endringer i kommuneloven og svalbardloven (om tillitskapende forvaltning mv. i kommuner og fylkeskommuner) (Innst. O. nr. 62 (2008–2009), jf. Ot.prp. nr. 17 (2008–2009))

Presidenten: Etter ønske frå kommunal- og forvaltningskomiteen vil presidenten foreslå at taletida blir avgrensa til 5 minutt til kvar gruppe og 5 minutt til statsråden.

Vidare vil presidenten foreslå at det blir gitt høve til tre replikkar med svar etter innlegg frå medlemmer av Regjeringa innafør den fordelte taletida.

Vidare foreslår presidenten at dei som måtte teikne seg på talarlista utover den fordelte taletida, får ei taletid på inntil 3 minutt.

– Det er vedteke.

Tom Strømstad Olsen (A) [11:02:09] (ordfører for saken): Vi har i dag til behandling en odelstingsproposisjon som skal legge til rette for en tillitskapende forvaltning i kommuner og fylkeskommuner.

Det er viktig at regjering og storting har et ansvar for at regelverket inneholder nødvendige og hensiktsmessige reguleringer. Samtidig må det understrekes at kommunene selv har et ansvar for god etisk praksis i sin virksomhet.

Regjeringen legger opp til endringer i formålsbestemmelsen i kommuneloven. Jeg er glad for at det er en enstemmig komité som følger opp dette. Men det er selvsagt ikke nok. Det er viktig at kommunene arbeider kontinuer-

lig med bevisstgjørende og holdningsskapende tiltak. Det at vi nå får en redegjørelsesplikt knyttet til årsberetningen, vil kunne bidra til en mer skjerpet og systematisk oppmerksomhet rundt de etiske forholdene i kommuner og fylkeskommuner.

Flertallet i komiteen har merket seg at departementet har satt ned en arbeidsgruppe som skal få fram forslag til tiltak og veiledningsmaterieell som kan bidra til å styrke egenkontrollen i kommunene og fylkeskommunene. Det er viktig med god egenkontroll i kommunene, ikke bare med hensyn til innbyggernes tillit, men også for å sikre en effektiv og riktig bruk av ressursene.

En viktig del av vårt demokrati er at allmennheten har anledning til å være til stede når folkevalgte organer har sine møter. Hensynet til åpenhet må avveies mot hensynet til personvern. Skal et møte lukkes, må det protokollføres hvilken lovbestemmelse avgjørelsen bygger på. Det er således grunn til å peke på at kommuneloven § 31 angir at som hovedregel er folkevalgte organer pålagt en plikt til å holde møter for åpne dører.

Flertallet, bestående av Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti, Kristelig Folkeparti og Senterpartiet, viser til at proposisjonen drøfter spørsmålet om lukking av møter. Det foreslås endringer slik at hjemmelsgrunnlaget for lukking blir presisert i § 30 nytt nr. 4. Dette er flertallet enig i.

Når det gjelder kontrollutvalgene, mener flertallet at hovedprinsippet om åpne møter skal gjelde der. Flertallet ber derfor Regjeringen sørge for at hovedprinsippet om åpne møter blir utredet av den nedsatte arbeidsgruppen.

Lovendringene som vedtas i dag, legger noen sterkere rammer for åpenhet i kommunal sektor, noe som vil bidra til ytterligere å forsterke tilliten sektoren har blant befolkningen.

Ib Thomsen (FrP) [11:05:08]: Jeg finner det betenkelig at kun medlemmer av folkevalgte organer og parter i saken kan kreve lukningsvedtak brakt inn for departementet for lovlighetskontroll.

Det følger av Grunnloven § 100 femte ledd at hovedregelen skal være åpne møter. Allmennheten har krav på innsyn, med mindre tungtveiende grunner som er lovfestet, tilsier det motsatte. Da tenker man ofte på personvernens hensyn. Det er mitt syn at allmennheten må ha rett til å få gjennomført lovlighetskontroll ut fra enhver rimelig fortolkning av Grunnloven § 100.

Fremskrittspartiet er misfornøyd med at Regjeringen ikke har klart å fremme et forslag om møteoffentlighet, men heller velger å skyve dette ut til et senere tidspunkt. Regjeringen burde ha tatt standpunkt i saken, slik at forslaget kunne ha blitt behandlet nå.

Det er betenkelig at prinsippet om meroffentlighet ikke synes å bli fulgt opp i endringene i kommuneloven.

Allerede i dag tilsier rettstilstanden at vedtak om lukkede møter skal protokolleres, men dette må/bør vedtas, slik at det ikke er tvil om dette blant de praktikere som kun forholder seg til lovteksten i sin tolkning av kommuneloven. Og da er ofte begrunnelsen bekvemmelighetshensyn, har jeg inntrykk av.

Tidvis vil et marginalt flertall bruke sin makt til å lukke møter uten at dette synes godt forankret i gjeldende rett. Av hensyn til tilliten til politiske prosesser og beslutninger mener jeg man må legge inn mindretallsrettigheter til å motsette seg lukking.

Jeg er svært betenkt over at man opprettholder, som hovedregel, at møtene i kontrollutvalgene skal være lukket. Vi burde ha gått motsatt vei. Det skurrer når flertallet sier at de jobber for det. Ut fra prinsippet om meroffentlighet i forvaltningen synes det lite gjennomtenkt – og man ser ikke noen forbedring eller noen forandring – at en som hovedregel skal lukke møtene i de organene som har som sin hovedoppgave å føre tilsyn med at forvaltningen opptrer i tråd med intensjonene om god forvaltningsskikk.

Jeg skulle ønske at vi kunne ha ryddet opp i dette med bakgrunn i endret rettstilstand, slik at også kontrollutvalgene som utgangspunkt skal la møtene gå for åpne dører, og at de kun kan lukkes der særskilte grunner sier det.

Jeg ønsker å fremme forslaget fra Fremskrittspartiet, Høyre og Venstre og forslaget fra Fremskrittspartiet og Høyre.

Presidenten: Representanten Ib Thomsen har teke opp dei forslaga han refererte til.

Vera Lysklætt (V) [11:08:18]: Venstre mener det nå er på tide å gjennomføre endringer i kommuneloven § 31 nr. 3. Hovedregelen i kommuneloven er at møter i folkevalgte organer i kommuner og fylkeskommuner er åpne. Adgangen til å gjøre unntak fra hovedregelen framgår av lovens § 31 nr. 3, som er gitt en vid og til dels upresis utforming. Det har lenge vært bred enighet om behovet for en ny utforming av unntaksbestemmelsene. Dagens ordlyd skaper usikkerhet og uklarhet og fører også til at møter lukkes i større grad enn hva som var intensjonen med bestemmelsen.

Venstre ønsker å klargjøre bestemmelsen slik at den anvendes i tråd med det som var formålet. Også departementet har innsett dette behovet. Spørsmålet har vært gjenstand for utredning og fullstendig høringsrunde i 2005, men ble lagt til side i det endelige lovforslaget i Ot.prp. nr. 96 for 2005–2006 med den begrunnelse at man måtte vente på den nye offentlighetsloven. Denne ble vedtatt i Stortinget i mai 2006. I den pågående lovrevisjonen heter det fortsatt at departementet på et senere tidspunkt vil komme tilbake til en gjennomgang av reglene om møteoffentlighet.

Venstre mener dette spørsmålet er tilstrekkelig utredet gjennom tidligere høringsrunder, og vi fremmer derfor et eget forslag om en konkret lovtekst. Også Fremskrittspartiet og Høyre fremmer et nesten likelydende forslag. Vi mener imidlertid at første setning i deres forslag er overflødig.

Venstre beklager videre at allmennheten ikke er gitt klageadgang på at retten til møteoffentlighet ikke oppfylles. Adgangen til å overvære møter i folkevalgte organer er en grunnlovfestet rett for allmennheten etter revisjonen av Grunnloven § 100 i 2004. Det finnes mange eksempler på at fylkesmennene har vegret seg for å behandle klager

fra presse eller publikum på manglende møteoffentlighet, og hvor Sivilombudsmannen har måttet påpeke og rette opp åpenbare lovbrudd fra de folkevalgtes side.

At departementet ønsker en klageadgang for de folkevalgte, er vel og bra. Men møteoffentligheten er ikke til for de folkevalgte. Den er til for folket. Da må også allmennheten gis adgang til å prøve lovligheten av slike vedtak.

Venstre finner det svært betenkelig å opprettholde som en hovedregel lukkede møter for kontrollutvalgene. Ut fra prinsippet om meroffentlighet i forvaltningen synes det lite gjennomtenkt å fortsette med en hovedregel som går ut på å lukke møtene i de organer som har som sin hovedoppgave å føre tilsyn med at forvaltningen opptrer i tråd med intensjonene om god forvaltningsskikk. Venstre står derfor sammen med Høyre og Fremskrittspartiet om et forslag om å endre § 77 nr. 8, slik at rettstilstanden blir slik at også kontrollutvalgene som utgangspunkt skal la møtene gå for åpne dører, og at de kun kan lukkes der særskilte grunner tilsier det.

En tillitskapende kommunal forvaltning forutsetter åpenhet og innsyn i kommunenes virksomhet. Kontrollutvalget er kommunestyrets viktigste redskap for å føre tilsyn og kontroll med den kommunale forvaltningen. Kontrollutvalgets virksomhet bidrar til å sikre effektiv og riktig bruk av ressursene i kommunene samt til å forebygge og avdekke misligheter og uheldige forhold.

Møteoffentlighet i kontrollutvalget vil gi borgerne bedre innsyn i og interesse for egenkontrollen i kommunene, og dermed gi grunnlag for økt tillit til kommunene. I flere kommuner har kontrollutvalget selv vedtatt at møtene som hovedregel skal holdes for åpne dører, men at dørene kan lukkes dersom det behandles saker som gir hjemmel for lukking av møtet. Dette viser at kontrollutvalget bør kunne følge de samme reglene om møteoffentlighet som andre folkevalgte organer i kommunene.

Venstre viser for øvrig til vårt Dokument nr. 8-forslag, Dokument nr. 8:59, om åpne møter i kontrollutvalgene, og henstiller til departementet å få fram endringer til denne saken skal behandles senere i vår.

Jeg tar opp forslaget fra Venstre og Fremskrittspartiet og forslaget fra Venstre.

Presidenten: Representanten Vera Lysklætt har teke opp dei forslaga ho refererte til.

Statsråd Magnhild Meltveit Kleppa [11:13:22]: Etikk i kommunesektoren er eit politikkområde der reglar berre er eitt element. Haldningane og kulturen lokalt er det viktigaste. Det er difor bra at Regjeringa og Stortinget i så stor grad tenkjer på same måten. Det gjev eit godt utgangspunkt for det viktige arbeidet som folkevalde og tilsette gjer lokalt. Forvaltninga i kommunane held i all hovudsak høg etisk standard. Lovframlegget som Odelstinget behandlar i dag, byggjer vidare på og utdjuvar ein slik praksis. Det er rom for forbetring.

Forslaget i proposisjonen er resultat av ein brei prosess. Departementet skipa Forum for etikk i kommunesektoren i 2006. Forumet var ein arena der bl.a. desse forslaga vart

drøfta med folkevalde, partane i arbeidslivet, med forskarar og representantar for organisasjonane i kommunesektoren. I høyringa var det faktisk 112 fråsegner som kommenterte forslaga. Det fortel noko om det engasjementet og det alvorset som kommunane og fylkeskommunane har lagt ned i drøftinga av forslaga. Eg kjenner meg trygg på at kommunar og fylkeskommunar kan og vil arbeida med etiske utfordringar for å skapa ei endå meir tillitskapande forvaltning.

Dette handlar om innbyggjarane sin tillit til kommunane, og det handlar om leverandørane sin tillit til kommunen som oppdragsgjevar. Det handlar òg om omdømme. Eit godt omdømme fører mykje godt med seg – kommunen står fram som ein attraktiv arbeidsplass, ein konstruktiv samfunnsutviklar, og ein truverdig lagspelar for frivillige organisasjonar og private verksemdar.

Til spørsmålet om meir openheit: Eg opplever at me er einige om verdien av opne møte, me har same mål om at reglane skal vera så gode at dei blir brukte rett. Det er difor behov for noko meir utgreiing før me går vidare.

Når det gjeld openheit i kontrollutvala, har eg bedt den arbeidsgruppa som skal føreslå tiltak for å styrkja eigenkontrollen, som eg har gjort greie for tidlegare i dag i ei anna sak, om òg å vurdera det spørsmålet. Den rapporten kjem ved utgangen av dette året.

Oppe i alle dei spørsmåla og eksempla som har vore når det gjeld etikk i kommunesektoren, meiner eg at Stortinget no tek nokre viktige skritt vidare for å bidra til ei meir tillitskapande forvaltning. Lat meg her nemna sju punkt:

1. etikk inn i formålsføresegnene i kommunelova
2. krav om utgreiing i årsmeldinga for arbeidet med etikk i kommunesektoren
3. protokollering av det rettslege grunnlaget for avgjerd om lukking av møte og om habilitet
4. høve for fylkesmannen til å lovlegheitskontrollera avgjerder om lukking av møte og om habilitet
5. at administrasjonssjefen ikkje skal vera valbar til styret i kommunalt føretak
6. suspensjon av folkevalde på grunnlag av mistanke om valfusk
7. gjennomsynlegheit når det gjeld godtgjering til folkevalde – nemleg det forslaget til endring som ligg, om at kommunale føretak og interkommunale selskap ikkje sjølve avgjer sine godtgjersler

Så er Stortinget òg invitert til å gjera ytterlegare vedtak seinare på våren når det gjeld habilitet. Eg har registrert at her er det private forslag som medfører at Stortinget vil ha moglegheit til å koma tilbake til delar av desse spørsmåla.

Presidenten: Det blir replikkordskifte.

Ib Thomsen (FrP) [11:18:12]: Det er viktig at det er tillit til den politiske behandlingen i kommunen. Det er viktig at innbyggerne i kommunen har tillit til de politikerne som sitter og styrer. Derfor skuffer det meg at dette ikke er en større hastesak for Regjeringen og statsråden enn det vi har sett nå. Nå har man behandlet dette i de-

partementet, og man har hatt høringer. Likevel tar det tid – tid ble nevnt her. Opptil fem år har det gått siden man startet å se på denne saken. Etter min oppfatning går det litt på rettssikkerheten for innbyggerne i kommunene, og det tolkes jo også ulikt i kommunene hvordan man skal håndtere dette.

Ser ikke statsråden at dette er en hastesak for å opprettholde den tilliten man bør ha til de lokale politikerne?

Statsråd Magnhild Meltveit Kleppa [11:19:11]: Eg er heilt einig i at det er viktig gjennom ulike lover å gje moglegheit for eit betre og styrkt grunnlag for gjensidig tillit. Eg trur at lovendingar er ei side av denne saka, og så er det den tilliten som blir skapt lokalt, som òg er viktig.

Så er eg veldig fornøgd med dei to viktige skrittene som no blir gjorde i denne saka, nemleg at det skal vera protokollering av det rettslege grunnlaget for avgjerder om lukka møte og om habilitet – det skal kunna bli ettergått for ettertida – og det høvet som fylkesmannen no får til å lovlegheitskontrollera avgjerder om lukking av møte og om habilitet.

Presidenten: Fleire har ikkje bedt om ordet til replikk.

Dei talarane som heretter får ordet, har ei taletid på inntil 3 minutt.

Anna Ceselie Brustad Moe (Sp) [11:20:42]: Ingen lover vi lager her, kan fullt og helt ha en slik virkning at innbyggerne automatisk får tillit til oss politikere og forvaltningen vår. Tillit er noe man oppnår i et samspill mellom et godt lovverk og mennesker med gode holdninger og arbeidsmoral i forvaltningen og politikken.

Det skal ikke være noen tvil om at regjeringspartiene er for mer offentlighet. Jeg tar derfor ikke representanten Thomsens kritikk inn over meg. Jeg representerer et parti med lange tradisjoner for å sikre offentliggjøring, innsyn og lokalt demokrati, og vi fører tradisjonen videre ved å vurdere og utrede nøye de omstendighetene som kan bidra til å øke tilgjengelighet og innsyn f.eks. i kontrollutvalgene. Dette arbeidet skal det ikke tas lett på, og vi imøteser de konklusjonene det nedsatte arbeidsutvalget kommer fram til. Så får det bare være slik at Fremskrittspartiet har det travelt og er villig til å ofre viktige vurderinger som trengs for å sikre og utvikle demokratiet vårt.

I denne saken har Regjeringen lagt fram gode, godt utredede forslag, og Regjeringen har raskt lagt fram lovendinger, f.eks. i forvaltningsloven § 6 første ledd bokstav e om habilitet, som nå ligger i komiteen. Vi skal avgi innstilling ganske snart.

Presidenten: Fleire har ikkje bedt om ordet til sak nr. 1.

(Votering, sjå side 502)

Etter at det var ringt til votering, sa

presidenten: Odelstinget skal da votere i sak nr. 1.

Votering i sak nr. 1

Presidenten: Under debatten er det sett fram fire forslag. Det er

- forslag nr. 1, frå Ib Thomsen på vegner av Framstegspartiet, Høgre og Venstre
  - forslag nr. 2, frå Ib Thomsen på vegner av Framstegspartiet og Høgre
  - forslag nr. 3, frå Vera Lysklætt på vegner av Framstegspartiet og Venstre
  - forslag nr. 4, frå Vera Lysklætt på vegner av Venstre
- Me voterer først over forslag nr. 1, frå Framstegspartiet, Høgre og Venstre. Forslaget lyder:

«§ 77 nr. 8 skal lyde:

Reglene om åpne dører i folkevalgte organer, jf. § 31 nr. 1-3, gjelder tilsvarende for kontrollutvalget.»

Votering:

Forslaget frå Framstegspartiet, Høgre og Venstre ble med 47 mot 24 røyster ikkje vedteke.

(Voteringsutskrift kl. 11.29.18)

Presidenten: Me voterer så over forslag nr. 2, frå Framstegspartiet og Høgre. Forslaget lyder:

«§ 31 nr. 3 skal lyde:

I saker hvor hensynet til opplysninger underlagt lovbestemt taushetsplikt gjør det nødvendig, skal behandlingen i folkevalgte organer skje for lukkede dører. Et folkevalgt organ kan, når det er nødvendig av hensyn til personvern eller andre tungtveiende private og offentlige interesser, gjøre vedtak om at saken skal behandles for lukkede dører. Som tungtveiende offentlige interesser kan regnes hensynet til rikets sikkerhet, hensynet til det offentliges økonomiske interesser i forhandlinger med private, hensynet til det offentliges partsinteresse i sivile søksmål, hensynet til gjennomføring av lovpålagte kontroll- og straffetiltak og hensynet til vern av forvaltningens kilder. Votering over forslag om å lukke dørene skjer for åpne dører. Vedtak om å lukke dørene krever minst tre firedels flertall blant de møtende representanter. Personalsaker skal alltid behandles for lukkede dører.»

Votering:

Forslaget frå Framstegspartiet og Høgre blei med 50 mot 21 røyster ikkje vedteke.

(Voteringsutskrift kl. 11.29.44)

Presidenten: Det blir så votert over forslag nr. 4, frå Venstre. Forslaget lyder:

«§ 31 nr. 3 skal lyde:

Et folkevalgt organ kan, når det er nødvendig av hensyn til personvern eller andre tungtveiende private og offentlige interesser, gjøre vedtak om at saken skal

behandles for lukkede dører. Som tungtveiende offentlige interesser kan regnes hensynet til rikets sikkerhet, hensynet til det offentliges økonomiske interesser i forhandlinger med private, hensynet til det offentliges partsinteresse i sivile søksmål, hensynet til gjennomføring av lovpålagte kontroll- og straffetiltak og hensynet til vern av forvaltningens kilder. Votering over forslag om å lukke dørene skjer for åpne dører. Vedtak om å lukke dørene krever minst to tredjedels flertall blant de møtende representanter. Personalsaker skal alltid behandles for lukkede dører.»

Framstegspartiet og Høgre har varsla at dei subsidiært vil støtte forslaget.

Votering:

Forslaget frå Venstre blei med 46 mot 25 stemmer ikkje vedteke.

(Voteringsutskrift kl. 11.30.13)

Komiteen hadde rådd Odelstinget til å gjere slikt vedtak til

lov

om endringer i kommuneloven og svalgloven (om tillitskapende forvaltning mv. i kommuner og fylkeskommuner)

I

I lov 25. september 1992 nr. 107 om kommuner og fylkeskommuner (kommuneloven) gjøres følgende endringer:

§ 1 første ledd annet punktum skal lyde:

Loven skal også legge til rette for en tillitskapende forvaltning som bygger på en høy etisk standard.

§ 8 nr. 2 annet punktum skal lyde:

Valget holdes som forholdsvalg når minst ett medlem krever det, og ellers som *avtalevalg*.

§ 14 nr. 1 bokstav a første ledd første punktum skal lyde:

Valgbar og pliktig til å ta imot valg er den som har stemmerett ved valg til kommunestyre og fylkesting, og som *når valget finner sted* står innført i folkeregisteret som bosatt i vedkommende kommune eller i en av kommunene i fylket.

§ 15 nr. 3 skal lyde:

3. Dersom det blir utferdiget siktelse eller reist tiltale mot en folkevalgt for et straffbart forhold som nevnt i *straffeloven kapittel 10*, 11, 24, 25, 26, 33 eller 40, og forholdet ifølge siktelsen eller tiltalen knytter seg til utøving av verv eller tjeneste for kommunen eller fylkeskommunen, kan kommunestyret eller fylkestinget selv vedta å suspendere vedkommende fra vervet inn til saken er rettskraftig avgjort. *For forhold som nevnt i straffeloven kapittel 10 gjelder ikke vilkåret om at siktelsen eller tiltalen skal knytte seg til utøving av verv eller tjeneste for kommunen eller fylkeskommunen.*

§ 16 nr. 2 tredje punktum oppheves.

§ 19 nr. 4 nytt andre punktum skal lyde:

Bestemmelsene om kjønnsmessig balanse i § 38 a nr. 3 første og andre punktum gjelder tilsvarende.

§ 19 nr. 4 nåværende andre til sjette punktum blir tredje til sjuende punktum.

Overskriften i § 30 skal lyde:

§ 30. Møteprinsippet. *Møtebok*

§ 30 nytt nr. 4 skal lyde:

4. *Dersom det treffes avgjørelse om at et møte skal holdes for lukkede dører, skal avgjørelsen føres i møteboken og hjemmelen for avgjørelsen skal framgå. Det samme gjelder for avgjørelse om at et medlem av organet er inhabil.*

§ 37 nr. 1 første punktum skal lyde:

Ved valgoppgjøret fordeles medlemsplassene på listene i forhold til *det antall stemmesedler hver liste har fått*, ved bruk av delingstall 1, 2, 3, 4 osv.

§ 48 nr. 5 nytt annet punktum skal lyde:

Det skal også redegjøres for tiltak som er iverksatt og tiltak som planlegges iverksatt for å sikre en høy etisk standard i virksomheten.

Nåværende andre og tredje punktum blir tredje og fjerde punktum.

§ 59 nr. 1 og 3 skal lyde:

1. Tre eller flere medlemmer av kommunestyret eller fylkestinget kan sammen bringe avgjørelser truffet av folkevalgt organ eller den kommunale eller fylkeskommunale administrasjon inn for departementet til kontroll av avgjørelsens lovlighet. *Det samme gjelder avgjørelser om møter skal holdes for åpne eller lukkede dører, jf. § 31, og avgjørelser om habilitet. Avgjørelser om ansettelse, oppsigelse eller avskjed er ikke gjenstand for lovlighetskontroll.*
3. *Krav om lovlighetskontroll medfører ikke at iverksettelsen av den påklagede avgjørelsen utsettes med mindre det organ som har truffet avgjørelsen, kommunalt eller fylkeskommunalt organ overordnet dette eller departementet fatter slikt vedtak.*

§ 65 nr. 2 skal lyde:

2. *Daglig leder, medlem av kommuneråd, medlem av fylkesråd eller administrasjonssjef eller dennes stedfortreder kan ikke være medlem av styret.*

II

I lov 17. juni 1925 nr. 11 om Svalbard skal § 29 første ledd nytt annet punktum lyde:

Bestemmelsene i dette kapitlet skal også legges til rette for en tillitskapende forvaltning som bygger på en høy etisk standard.

III

Loven gjelder fra den tid Kongen bestemmer. Kongen kan sette i kraft de enkelte bestemmelsene til forskjellig tid.

Presidenten: Det blir først votert alternativt mellom tilrådingas I § 59 nr. 1 og forslag nr. 3, frå Framstegspartiet og Venstre. Forslaget lyder:

«§ 59 nr. 1 skal lyde:

Tre eller flere medlemmer av kommunestyret eller fylkestinget kan sammen bringe avgjørelser truffet av folkevalgt organ eller den kommunale eller fylkeskommunale administrasjon inn for departementet til kontroll av avgjørelsens lovlighet. Det samme gjelder vedtak om habilitet. Lukking av møter, jf. § 31, kan påklages av enhver.»

Votering:

Ved alternativ votering mellom tilrådinga frå komiteen til I § 59 nr. 1 og forslaget frå Framstegspartiet og Venstre blei tilrådinga vedteken med 54 mot 15 stemmer.

(Voteringsutskrift kl. 11.30.55)

Presidenten: Det blir så votert over resten av I og II og III.

Votering:

Tilrådinga frå komiteen til resten av I og II og III blei samrøystes vedteken.

Presidenten: Det blir votert over overskrifta til lova og lova i det heile.

Votering:

Overskrifta til lova og lova i det heile blei samrøystes vedteke.

Presidenten: Lovvedtaket vil bli sendt Lagtinget.

Sak nr. 2 [11:31:27]

Referat

Presidenten: Det ligg ikkje føre noko referat.

Dermed er dagens kart ferdigbehandla.

Ber nokon om ordet i samsvar med forretningsordenens § 37 a før møtet blir heva? – Møtet er heva.